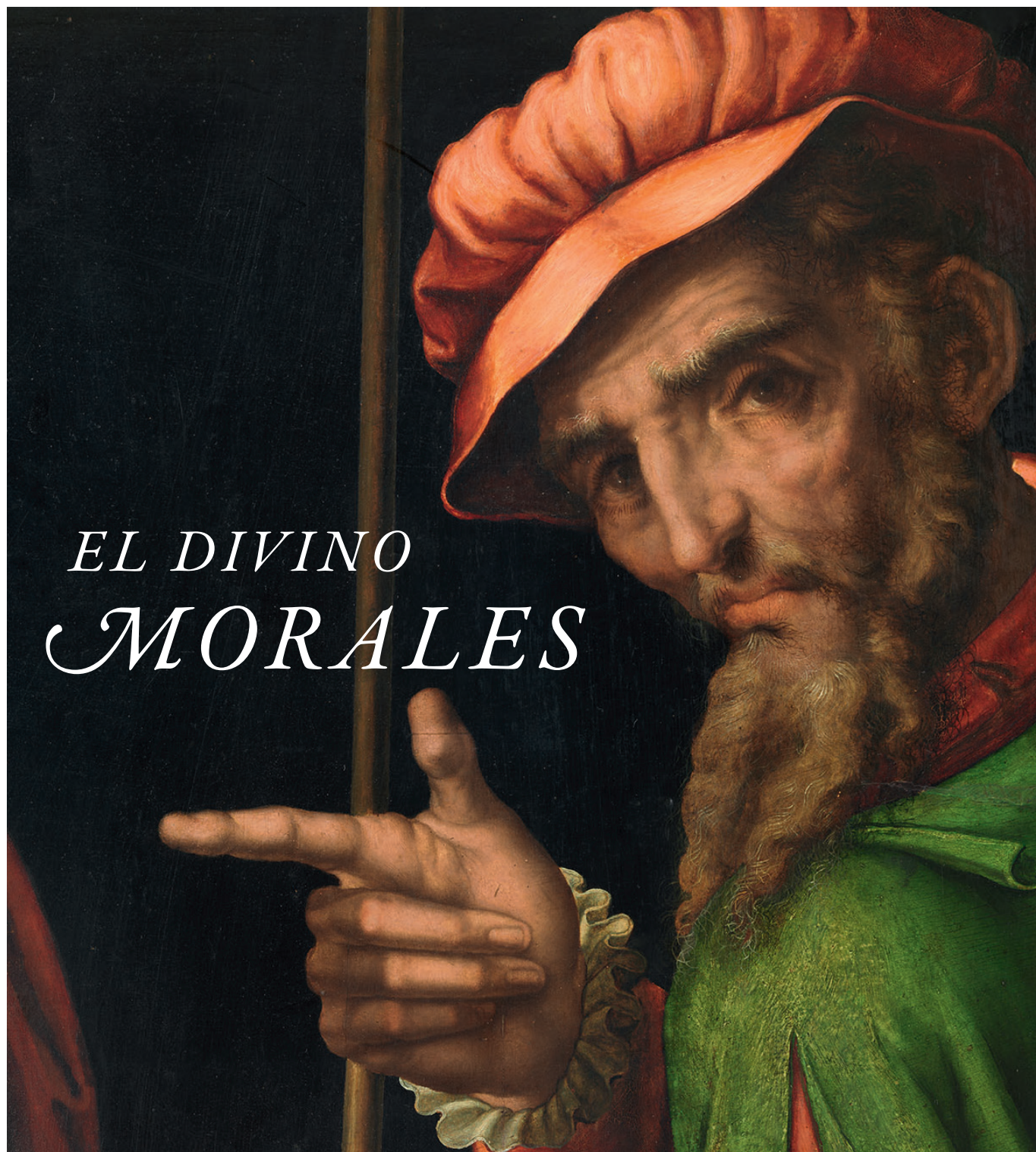

MUSEU NACIONAL
D'ART DE CATALUNYA

Dossier de premsa

*EL DIVINO
MORALES*

MUSEU
NACIONAL
D'ART DE
CATALUNYA

MUSEO NACIONAL
DEL PRADO

BILBOKO ARTE
EDERREN MUSEOA
MUSEO DE BELLAS
ARTES DE BILBAO

EL DIVINO MORALES

Del 17 de juny al 25 de setembre de 2016

Organitzen: Museu Nacional d'Art de Catalunya,
Museo de Bellas Artes de Bilbao
i Museo Nacional del Prado

Comissària: Leticia Ruiz, cap del Departament
de Pintura Espanyola del Renaixement del
Museo Nacional del Prado

Sala d'exposicions temporals 1

Luis de Morales. *La Mare de Déu de la Llet*, c. 1565.
Museo Nacional del Prado, Madrid

Luis de Morales (1510-1586) és un dels pintors més originals del Renaixement espanyol. Anomenat el Divino per la intensitat de les seves imatges devocionals, a la seva època va assolir una fama i un èxit només igualtats pel Greco.

L'exposició que presenta el Museu Nacional d'Art de Catalunya, coorganitzada amb el Museo Nacional del Prado i el Museo de Bellas Artes de Bilbao, suposa la culminació d'un exhaustiu estudi sobre el pintor i aplega 52 obres procedents de diferents museus, col·leccionistes privats i institucions religioses.

Luis de Morales. *Sagrada Família*, c. 1554-1560.
The Hispanic Society of America, Nova York

Luis de Morales. *Mare de Déu amb el Nen i sant Joanet*,
c. 1545-55. S. I. B. Catedral de Salamanca

Luis de Morales, que va treballar entre Extremadura i Portugal, va ser durant 50 anys un pintor molt prolífic que va assolir la fama gràcies a les seves petites taules de temàtica religiosa, d'una gran càrrega emocional. Amb una marcada vocació comercial, va adaptar a la clientela de l'època un producte artístic i de devoció que enllaçava amb les tradicions flamenques de finals del segle XV i inicis del XVI, matisades per elements italianitzants. Aquestes imatges, senzilles en les seves composicions alhora que d'una gran eficàcia visual, contenen una indubtable càrrega emocional.

La seva capacitat per fixar un model iconogràfic de devoció, que fos veraç i alhora connectat amb el sagrat, li va valdre el sobrenom d'el Divino. Només el Greco, dècades més tard, aconseguirà esdevenir un fenomen de divulgació artística i èxit comercial semblant.

Les creacions més representatives de Morales van conèixer una àmplia difusió gràcies a l'existència d'un taller propi i a les repeticions realitzades per altres pintors i pels seus seguidors. L'exposició que ara es pot veure a Barcelona reuneix, un segle més tard que el Museo del Prado presentés la primera monogràfica dedicada a l'artista, una estudiada selecció que inclou únicament les obres que responen als estàndards de qualitat de l'extraordinària tècnica pictòrica emprada per Morales. La seva atenció als detalls, un dibuix precís i la suavitat en el tractament de la llum configuren una personalitat única.

La selecció d'obres que presenta l'exposició mostra el pintor en la seva doble faceta de creador de taules devocionals i mestre de retaules. Les peces, en la seva major part de petit format i mitges figures, reflecteixen el seu repertori iconogràfic: la Mare

Luis de Morales. *Pietat*, c. 1560. Museo de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, Madrid

de Déu amb el Nen, com la popular *Mare de Déu de la Ilet* del Museo del Prado; Crist coronat d'espines, lligat a la columna, carregant la creu, com el *Crist amb la creu* de la col·legiata de Nuestra Señora de la Asunción de Osuna, o ja mort, als braços de la seva mare, com a *La Pietat* del Museo de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando. Es tracta d'un repertori d'imatges en les quals el pintor prescindeix de qualsevol element temporal o d'espai amb l'objecte de submergir l'espectador en unes condicions especials de contemplació religiosa.

L'exposició inclou dues obres de la col·lecció del Museu Nacional d'Art de Catalunya, *Crist amb la creu* i *Eccehomo*, juntament amb altres com la *Mare de Déu amb el Nen i sant Joanet*, procedent de la Catedral Nueva de Salamanca, o les obres del Real Colegio Seminario de Corpus Christi de València, a més de 22 obres de la col·lecció del Museo del Prado, entre les quals destaca *El naixement de la Mare de Déu*. La mostra també presenta una escultura d'Alonso Berruguete procedent del Museo Nacional de Escultura de Valladolid, vinculada estretament a la temàtica de Morales per l'espiritualitat que reflecteix i pels seus valors escultòrics que es poden apreciar a la pintura del mestre extremeño.

L'exposició *El Divino Morales* és la culminació d'un exhaustiu estudi sobre l'artista les conclusions del qual s'han publicat al catàleg editat amb motiu de la mostra, que inclou fitxes extenses de les obres seleccionades, encara que no totes siguin presents a les tres exposicions. Les fitxes han estat redactades per un total de dinou historiadors de l'art que aporten la seva pròpia visió sobre les obres i el pintor. La publicació

també inclou un text de la comissària de la mostra, Leticia Ruiz, que reconstrueix la vida i la carrera artística de Morales, un assaig del professor Felipe Pereda centrat en la iconografia i l'espiritualitat d'algunes de les obres més conegudes del pintor i un altre dedicat a la tècnica i els materials més emprats per l'artista.

Luis de Morales. *El Naixement de la Mare de Déu*, c. 1562-1567. Museo Nacional del Prado, Madrid

Luis de Morales, *el Divino*

Luis de Morales va néixer el 1510 o 1511 i va morir probablement el 1586, tal vegada a Alcántara (Càceres), on se sap que residia el 1585. Desconeixem el seu lloc de naixement, però va viure i va pintar a Extremadura. Durant més de cinquanta anys va ser el pintor més prolífic i important d'aquesta extensa regió, on va dur a terme nombrosos retaules i quadres d'altar, a més d'ampliar-ne la producció a Portugal, especialment a Évora i Elvas, ciutats properes a Badajoz. Després d'haver treballat a Plasencia i voltants, un territori on es barrejaven artistes i influències provinents de Flandes i Castella que expliquen una part essencial de la pintura de Luis de Morales, es va establir a Badajoz el 1539. El coneixement d'obres d'altres artistes, sobretot d'Alonso Berruguete o Sebastiano del Piombo, va ajudar a definir l'estil d'un pintor que va assolir fama primerenca gràcies a les seves petites taules de temàtica religiosa. Amb una marcada vocació comercial, Morales va adaptar a la clientela de l'època un producte artístic i de devoció de factura molt acurada que enllaçava amb les tradicions flamenques de mitjan segle XV i principis del XVI, matisades per elements i models italianitzants. A més, l'ambient espiritual de l'època es va projectar subtilment en aquestes imatges pietoses. Senzilles en la composició i molt properes al creient, afegien a la seva gran eficàcia visual una indubtable càrrega emocional.

Aquesta exposició ofereix una revisió acurada de l'obra d'*el Divino*, apel·latiu que va ser explicat així pel pintor i tractadista Antonio Palomino al segle XVIII: "Va ser cognominat el Divino, així perquè tot el que va pintar van ser coses sagrades, com perquè va fer caps de Crist amb una exquisidesa tan gran, i subtileza als cabells, que al més curiós en l'art li provoca voler bufar-los perquè es moguin, ja que sembla que tenen la mateixa subtileza que els naturals."

Luis de Morales. *Crist presentat al poble*, c. 1570. Museo de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, Madrid

Luis de Morales. *Eccehomo*, c. 1565. Museu Nacional de Arte Antiga, Lisboa

Àmbits de l'exposició

1. Icones perdurables

Aquesta secció mostra alguna de les creacions iconogràfiques més conegudes de Luis de Morales, obres de mida força reduïda amb figures de bust o mig cos representades sobre fons negres i destacades per una il·luminació contrastada que les apropa a l'espectador. Pensades per a oratoris i capelles privades, sintetitzen la complexa filiació artística de Morales: els seus vincles amb la pintura italiana i amb alguns artistes flamencs i del nord d'Europa. Temes com la Mare de Déu amb el Nen, la Dolorosa, l'*Eccehomo*, Crist amb la creu, la Pietat o Cinquena Angoixa eren els que tocaven la sensibilitat del públic de l'època, i van convertir Morales en un pintor de renom, les obres del qual s'apleguen a col·leccions i inventaris des de dates primerenques.

Luis de Morales. *La Mare de Déu del fus*, 1566.
Museo Nacional del Prado, Madrid

2. Al voltant de la Mare de Déu i el Nen

La composició triada per Morales per a les seves representacions de la Mare de Déu amb el Nen va ser molt limitada, encara que en molts casos va introduir modificacions que podien respondre tant als requeriments personals de cada comprador com a l'interès de l'artista de diferenciar les seves creacions. Amb la Mare de Déu i el Nen coneixem quatre assumptes fonamentals: la Mare de Déu de la llet, la Mare de Déu del barretet o gitana, la Mare de Déu amb el Nen escrivint i la Mare de Déu del fus o l'aspi, aquest darrer directament relacionat amb el destí redemptorista del Nen. En tots els casos Maria apareix com una jove de rostre abstret i melancòlic. És a les seves faccions suaus i de pell impol·luta on trobem el cèlebre *sfumato* que ha donat fama al pintor. Una acurada selecció d'aquests temes mostra la capacitat de Morales per aconseguir obres d'una construcció pictòrica delicada i l'una càrrega emotiva efectiva. Com a contrapunt, aquesta secció compta també amb una obra mestra de Morales pensada com a pintura d'altar: la *Mare de Déu amb el Nen i sant Joanet* de la catedral de Salamanca.

Luis de Morales. *El Calvari*, c. 1566. Museo Nacional del Prado.
Donación Plácido Arango Arias, Madrid

3. Narracions complexes: els retaules

Com gran part dels pintors espanyols del segle XVI, Luis de Morales va pintar un gran nombre de retaules, tasca per a la qual va comptar amb l'ajuda del seu taller. La documentació demostra que la producció de Morales consagrada en aquests conjunts tan característics de l'art del seu temps va ser abundant; tanmateix, els conflictes viscuts en la religió des del segle XVII van fer desaparèixer gairebé tots aquests retaules. A l'exposició s'exhibeixen taules procedents d'alguns d'ells, totes obres de qualitat notable, que poden servir per entendre un aspecte del treball de Morales que completa la nostra idea sobre la seva carrera artística.

4. Pintura per veure de “molt a prop”. Imatges de Passió i redempció

La religiositat catòlica ha construït bona part del seu discurs iconogràfic al voltant de la Passió de Crist; el sofriment físic i espiritual del Salvador que va redimir la humanitat del pecat original. En sintonia amb l'espiritualitat erasmista de l'època, Morales va abordar principalment aquest assumpte en obres de petit format, en una producció molt explícita centrada en el cap i el bust de Crist, representat amb una precisió naturalista i un caràcter tàctil que l'apropen a l'escultòric. Molt il·luminat i retallat sobre un fons fosc que elimina tota referència espacial i temporal, apareix com una imatge per

Luis de Morales. *Plany davant Crist mort*, c. 1566. Museo de Salamanca. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

a la reflexió privada, que en cert sentit duia al creient a experimentar el patiment del Fill de Déu. La representació d'aquests rostres convida, com va escriure Francisco Pacheco, a contemplar-los de "molt a prop" i així poder veure i sentit el dolor i, també, la resignació de Jesucrist.

5. Sant Juan de Ribera i l'espiritualitat de la Contrareforma

Entre els prelats que van exercir com a bisbes de Badajoz al segle XVI, la personalitat més destacada va ser la de sant Juan de Ribera. Els seus orígens familiars, la seva formació intel·lectual i l'ambient espiritual en què es va moure durant els seus anys com a bisbe de la diòcesi (1562-1568), fan de Ribera una referència obligada per a la comprensió de l'obra pictòrica de Morales, al qual es va arribar a considerar el seu pintor de cambra. Durant un període documentat de cinc anys, Juan de Ribera va sol·licitar a Morales un variat grup de taules, entre les quals s'inclouen alguns encàrrecs molt personals del bisbe, com *El judici de l'ànima*, i assumptes més característics de la producció de l'artista: Crist lligat a la columna acompanyat de sant Pere, la Pietat i imatges marianes, com la Mare de Déu gitana. Després de la seva marxa a València, Juan de Ribera esdevindrà arquebisbe i virrei, i serà una figura clau en la renovació de l'Església. Beat des de 1796, el 1960 va ser proclamat sant.

Cartel·les comentades

Àmbit 1. Icones perdurables

***La Mare de Déu de l'ocellet*, 1546**

Oli sobre taula traspasat a tela

Parròquia de san Agustín, Madrid

Aquesta és l'única obra en la qual Morales va incloure la data de realització i una de les més importants de la seva producció i de la pintura espanyola del segle XVI. S'hi fonen l'elegància majestuosa de les figures amb el delicat tractament de les formes a través d'una factura minuciosa i un dibuix precís. Per a la seva execució, el pintor va reelaborar una composició de Dürer i elements presos de Rafael i Sebastiano del Piombo. La iconografia també té una llarga tradició. Fixa en l'au el simbolisme de la Passió i mort de Jesús, tot convertint el fil que uneix l'ocell i les mans del Nen i la Mare de Déu en un element narratiu dramàtic.

***Mare de Déu de la llet*, c. 1565**

Oli sobre taula de castanyer

Museo Nacional del Prado, Madrid

Aquest és un dels assumptes més repetits per Morales. Hi mostra Maria, asseguda, sostenint amb les dues mans l'inquiet Jesús, qui, d'esquena a l'espectador, busca el pit consolador de la seva mare. El pintor va optar per una versió pudorosa per a la representació de la Verge alletant el Nen, i va evitar sempre mostrar el pit nu de Maria. La inquietud del Nen i l'esguard abstret de la seva mare transformen l'aparent amabilitat del tema en un recordatori sobre el destí redemptor del petit. La composició recorda obres de Dürer o Rafael, conegudes per Morales potser a través d'alguna estampa.

Àmbit 2. Al voltant de la Mare de Déu i el Nen

***La Mare de Déu amb el Nen o La Mare de Déu vestida de gitana*, c. 1567-1570**

Oli sobre taula

Col·lecció Arango

Una de les peces de devoció més belles de Morales és la Mare de Déu amb el Nen vestida de gitana o la Mare de Déu pelegrina, ja que apareix coberta amb una lligadura peculiar, un rodet encintat que fa al·lusió a la manera com vestien les dones gitanes i d'altres grups nòmades a Europa. En textos i imatges del Renaixement s'interpretava que aquesta era la lligadura que va haver de dur Maria durant la fugida a Egipte. Aquesta versió presenta un model acurat, molt matisat per la il·luminació i un tractament pictòric ple de gradacions i transicions.

Àmbit 3. Narracions complexes: els retaules

***La Resurrecció*, c. 1566**

Oli sobre taula de roure

Museo Nacional del Prado, Madrid. Donació Plácido Arango Arias

***El Calvari*, c. 1566**

Oli sobre taula de roure

Museo Nacional del Prado, Madrid. Donació Plácido Arango Arias

***Plany davant Crist mort*, c. 1566**

Oli sobre taula de roure

Museo de Salamanca, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Les dimensions, el format, la temàtica, el tipus de fusta i l'estil pictòric d'aquestes tres obres fan pensar en una procedència comuna, un retaule amb la tradicional iconografia vinculada al cicle cristològic. D'altra banda, l'estil pictòric enllaça de manera coherent, i així ho han convingut els estudiosos del pintor, amb la millor producció de Morales de la dècada de 1560; com a mínim amb la que es relaciona amb les obres destinades a retaules, un tipus de treball on la participació del taller va ser freqüent. És factible que pertanyés al desaparegut retaule major de l'església parroquial d'Alconchel (Badajoz), una de les més importants empreses retaulístiques que van tenir lloc a l'àmbit de Badajoz en la seva època.

Àmbit 4. Pintura per veure de “molt a prop”. Imatges de Passió i redempció

***Crist presentat al poble*, c. 1570**

Oli sobre taula de noguera

Museo de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, Madrid

Flanquejat per Pilat i un botxí esdentegat i burlaner, que aparta la clàmide de l'arrestat, Crist és representat segons un model molt repetit per Morales. Tant Pilat com el saig s'adrecen a l'espectador, convertit, gràcies a l'estratègia compositiva del pintor, en integrant de la multitud que va decidir la sort final de Jesucrist. El format apaïsat de la taula fa pensar en una probable relació amb un conjunt més ampli, que segurament ocupava la predel·la o el bancal d'un retaule.

***Pietat*, c. 1560**

Oli sobre taula de roure

Museo de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, Madrid

Aquesta *Pietat* és la que té més qualitat de totes les que va pintar Morales. S'hi recupera en el fonamental la composició de la que va elaborar per a la catedral de Badajoz el 1553-1554 (present en aquesta exposició), però fa més íntima la relació entre les dues figures i n'accentua el dramatisme i el sentit escultòric, ja que l'escenari s'ha reduït a un mínim fragment del terra del mont Calvari, al voltant de la base de la creu. Morales va crear una imatge nova, monumental i carregada de patetisme contingut.

Àmbit 5. Sant Juan de Ribera i l'espiritualitat de la Contrareforma

***Tríptic amb el judici de l'ànima de Juan de Ribera*, c. 1568**

Oli sobre taula de roure

Real Colegio Seminario de Corpus Christi-Museo del Patriarca, València

Per la seva acurada factura i dibuix depurat, aquesta és una de les obres més importants del pintor; pel seu complex tema, una de les més expressives de les devocions particulars de Juan de Ribera. La idea del judici particular immediatament després de la mort de l'individu va tenir un llarg desenvolupament doctrinal. La iconografia del conjunt va haver de ser oferida al pintor per Ribera, prenent com a base tradicions com les del Judici Final i la Bona Mort. És possible que el bisbe conegués també la *Glòria* de Tiziano, que va acompanyar els darrers anys de Carles V a Yuste, ja que és la Trinitat qui jutja el difunt.

***Crist amb la creu*, c. 1567**

Oli sobre taula

Real Colegio Seminario de Corpus Christi-Museo del Patriarca, València

La composició segueix amb absoluta fidelitat una creació de Sebastiano del Piombo arribada a Espanya en època molt primerenca. Es conserven diverses versions de l'extremenys, qui va poder tenir present la còpia del quadre de Piombo feta pel portuguès Manuel Denis. Aquest exemplar de València, encarregat per sant Juan de Ribera, és, juntament amb el de la Col·legiata d'Osuna que s'exposa a la primera sala de la mostra, el de major qualitat. Presenta una gamma cromàtica diferent, més freda i d'alt valor simbòlic, amb el vermell de la túnica en al·lusió al martiri. Pot ser l'obra per la qual el 23 d'octubre de 1567 es van abonar a Morales 220 reals.

Relació d'obres

Àmbit 1. Icones perdurables

La Mare de Déu de l'ocellet, 1546

Luis Morales

Oli sobre taula traspassat a tela

Parròquia de san Agustín, Madrid

Sagrada Família, c. 1554-1560

Luis Morales

Oli sobre taula de noguera

The Hispanic Society of America, Nova York

Mare de Déu de la llet, c. 1565

Luis Morales

Oli sobre taula de castanyer

Museo Nacional del Prado, Madrid

Mare de Déu dels Dolors, 1560-1570

Luis Morales

Oli sobre taula de noguera

Museo Nacional del Prado, Madrid

Eccehomo, 1560-1570

Luis Morales

Oli sobre taula de roure

Museo Nacional del Prado, Madrid

Crist amb la creu, c. 1565

Luis Morales

Oli sobre taula

Col·legiata d'Osuna, Sevilla

La Purificació de la Mare de Déu o La Presentació al Temple, c. 1562

Luis Morales

Oli sobre taula de roure

Museo Nacional del Prado, Madrid

La Pietat, c. 1565-1570

Luis Morales

Oli sobre taula de noguera

Museo Nacional del Prado, Madrid

Àmbit 2. Al voltant de la Mare de Déu i el Nen

La Visitació, c. 1562-1567

Luis Morales

Oli sobre taula

Kulturstiftung des Hauses Hessen. Museum
Schloss Fasanerie, Eichenzell

El Naixement de la Mare de Déu, c. 1562-1567

Luis Morales

Oli sobre taula de noguera

Museo Nacional del Prado, Madrid

La Presentació en el Temple, c. 1562-1567

Luis Morales

Oli sobre taula

Kulturstiftung des Hauses Hessen. Museum
Schloss Fasanerie, Eichenzell

La Mare de Déu de la llet, c. 1560-1565

Luis Morales

Oli sobre taula de roure

Museo Nacional del Prado, Madrid

La Mare de Déu de la llet, c. 1565

Luis Morales

Oli sobre taula de noguera

Museo Nacional del Prado, Madrid

Mare de Déu amb el Nen i sant Joanet, c. 1545-1555

Luis Morales

Oli sobre taula de roure

S. I. B. Catedral de Salamanca

La Mare de Déu amb el Nen i sant Joanet, c. 1570

Luis Morales

Oli sobre taula de noguera

Museo Nacional del Prado, Madrid

La Mare de Déu amb el Nen o La Mare de Déu vestida de gitana, c. 1567-1570

Luis Morales

Oli sobre taula

Col·lecció Arango

La Mare de Déu amb el Nen escrivint, s.d.

Luis Morales

Oli sobre taula

Museo Nacional de San Carlos, INBA-
CONACULTA, México D.F.

Mare de Déu del barret o Mare de Déu vestida de gitana amb el Nen, c. 1567

Luis Morales

Oli sobre taula

Fondo Cultural Villar Mir, Madrid

***La Mare de Déu vestida de gitana amb el Nen de l'aspi*, 1567-1568**

Luis Morales
Oli sobre taula de noguera
Col·lecció particular

***L'Oració a l'Hort*, c. 1545**

Luis Morales
Oli sobre taula de roure
Museo Nacional del Prado, Madrid

Àmbit 3. Narracions complexes: els retaules

***La Pietat*, 1553-1554**

Luis Morales
Oli sobre taula
Museo Catedralicio, Badajoz

***L'estigmatització de sant Francesc*, 1553-1554**

Luis Morales
Oli sobre taula
Museo Catedralicio, Badajoz

***L'Anunciació*, c. 1565**

Luis Morales
Oli sobre taula de roure
Museo Nacional del Prado, Madrid

***L'Adoració dels pastors*, c. 1565-1570**

Luis Morales
Oli sobre taula de roure
Museo Nacional del Prado, Madrid

***L'Adoració dels Reis Mags*, c. 1565-1570**

Luis Morales
Oli sobre taula de roure
Museo Nacional del Prado, Madrid

***El Sant Sopar*, c. 1560-1570**

Luis Morales
Oli sobre taula de roure
Museo Civico di Castello Ursino, Catània

***La Resurrecció*, c. 1566**

Luis Morales
Oli sobre taula de roure
Museo Nacional del Prado, Madrid. Donació Plácido Arango Arias

***El Calvari*, c. 1566**

Luis Morales
Oli sobre taula de roure
Museo Nacional del Prado, Madrid. Donació Plácido Arango Arias

***Plany davant Crist mort*, c. 1566**

Luis Morales
Oli sobre taula de roure
Museo de Salamanca, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

***Àmbit 4. Pintura per veure de "molt a prop".
Imatges de Passió i redempció***

***Eccehomo*, c. 1565**

Luis Morales
Oli sobre taula de roure
Museu Nacional de Arte Antiga, Lisboa

***Eccehomo*, c. 1525**

Luis Morales
Alonso Berruguete (Paredes de Nava, c. 1489 – Toledo, 1561)
Fusta policromada
Museo Nacional de Escultura, Valladolid

***Crist presentat al poble*, c. 1570**

Luis Morales
Oli sobre taula de noguera
Museo de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, Madrid

***Eccehomo*, c. 1565**

Luis Morales
Oli sobre taula
Col·lecció Arango

***Sant Esteve*, c. 1555-1560**

Luis Morales
Oli sobre taula de noguera
Museo de Bellas Artes de Asturias, Oviedo

***Sant Esteve*, c. 1575**

Luis Morales
Oli sobre taula de pi
Museo Nacional del Prado, Madrid

***Sant Pere de Verona*, c. 1570**

Luis Morales
Oli sobre taula
Col·lecció Masaveu

Sant Francesc d'Assís, c. 1570

Luis Morales

Oli sobre taula

Col·lecció Masaveu

La Pietat, c. 1560

Luis Morales

Oli sobre taula de roure

Museo de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, Madrid

Tríptic de la Pietat, sant Joan i santa Maria Magdalena, c. 1570

Luis Morales

Oli sobre taula de noguera (central) i roure (laterals)

Museo Nacional del Prado, Madrid

Eccehomo, c. 1560-1570

Luis Morales

Oli sobre taula de roure

Col·lecció Julio Bobo, Madrid

La Pietat, c. 1568

Luis Morales

Oli sobre taula de noguera

Museo de Bellas Artes de Bilbao

La Mare de Déu del fus, 1566

Luis Morales

Oli sobre taula de castanyer

Museo Nacional del Prado, Madrid

Crist, Baró de Dolors, 1566

Luis Morales

Oli sobre taula de noguera

Museo Nacional del Prado, Madrid

Sant Jeroni penitent, 1555-65

Luis Morales

Oli sobre taula de castanyer

Col·lecció particular

Hereus de Don Alonso Álvarez de Toledo y Mencos, Marqués de Miraflores

Àmbit 5. Sant Juan de Ribera i l'espiritualitat de la Contrareforma

La Mare de Déu vestida de gitana, 1567-1568

Luis de Morales

Oli sobre taula de roure

Col·lecció LL-A

Sant Juan de Ribera, c. 1566

Luis de Morales

Oli sobre taula de roure

Museo Nacional del Prado, Madrid

Sant Joan Baptista, c. 1566

Luis de Morales

Oli sobre taula de roure

Museo Nacional del Prado, Madrid

Crist amb la creu, c.1567

Luis de Morales

Oli sobre taula

Real Colegio Seminario de Corpus Christi-Museo del Patriarca, València

Calvari amb donant, c. 1565-1575

Luis de Morales

Oli sobre taula

Real Academia de Bellas Artes de San Carlos. Museo de Bellas Artes de València

Tríptic amb el judici de l'ànima de Juan de Ribera, c. 1568

Luis de Morales

Oli sobre taula de roure

Real Colegio Seminario de Corpus Christi-Museo del Patriarca, València

Crist justificant la seva passió, c. 1565

Luis de Morales

Oli sobre taula de noguera

Museo Nacional del Prado, Madrid

Eccehomo, c. 1570-1580

Luis de Morales

Oli sobre fusta

Adquisició, 1916

Museu Nacional d'Art de Catalunya, MNAC 11547

Crist amb la creu, c. 1560-1565

Luis de Morales

Oli sobre taula

Dipòsit de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi, 1902; ingrés, 1906

Museu Nacional d'Art de Catalunya, MNAC 11549

EL DIVINO MORALES

- Dates:** Del 17 de juny al 25 de setembre de 2016
- Organitzen:** Museu Nacional d'Art de Catalunya, Museo de Bellas Artes de Bilbao i Museo Nacional del Prado
- Comissària:** Leticia Ruiz, cap del Departament de Pintura Espanyola del Renaixement del Museo Nacional del Prado
- Lloc:** Sala d'exposicions temporals 1
- Preu:** 6 €
- Catàleg:** Dues edicions, en castellà i en català

MUSEO NACIONAL
DEL PRADO

BILBOKO ARTE
EDERREN MUSEOA
MUSEO DE BELLAS
ARTES DE BILBAO

Oficina de premsa

Tel. 93 622 03 60
premsa@museunacional.cat

Parc de Montjuïc
Barcelona
www.museunacional.cat

  @MuseuNac_Cat

www.museunacional.cat